

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

МОНБАТ АД

31 декември 2013 г.

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	1-53
Доклад на независимия одитор	1-2
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за доходите	3
Консолидиран отчет за всеобхватния доход	4
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	5
Консолидиран отчет за паричните потоци	7
Пояснения към консолидирания финансов отчет	8

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември

Активи	Пояснение	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Нетекущи активи			
Други нематериални активи	8	1 054	1 023
Имоти, машини и съоръжения	9	116 484	113 650
Вземания по търговски заеми	14	455	1 063
Дългосрочни финансови активи	11	8	8
Нетекущи активи		118 001	115 744
Текущи активи			
Материални запаси	13	55 607	42 861
Вземания по търговски заеми	14	24	-
Търговски вземания	15	39 316	35 665
Вземания от свързани лица	35	20 778	7 244
Данъчни вземания	16	4 958	6 558
Други вземания	17	1 373	1 867
Пари и парични еквиваленти	18	7 673	2 626
Текущи активи		129 729	96 821
Общо активи		247 730	212 565

Изготвил: Белниколов Петров и партньори ООД Изпълнителен директор :Петър Христов
– Хенри Белниколов Управител

Дата: 25.03.2014 г.

Десислава Динкова
Регистриран одитор
29 април 2014 г.

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	19.1	39 000	36 377
Премияен резерв	19.2	28 611	14 631
Преоценъчен резерв	19.3	5 969	5 969
Общи резерви	19.4	55 719	54 293
Резерв от преизчисляване на чуждестранна валута		503	(540)
Неразпределена печалба		32 002	15 794
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		161 804	126 524
Неконтролиращо участие		(891)	(273)
Общо собствен капитал		160 913	126 251
Пасиви			
Нетекущи			
Дългосрочни заеми	22.1	9 661	10 895
Задължения по финансов лизинг	10.1	823	1 681
Дългосрочни задължения към свързани лица	35	7	7
Други задължения		31	37
Финансирания	22.2	2 848	3 310
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	12	1 700	1 605
Нетекущи пасиви		15 070	17 535
Текущи			
Провизии за гаранции	20	797	732
Задължения към персонала	21.2	1 086	989
Краткосрочни заеми	22.1	50 386	45 599
Задължения по финансов лизинг	10.1	739	809
Търговски задължения	23	14 758	16 381
Краткосрочни задължения към свързани лица	35	129	5
Данъчни задължения	24	2 030	2 140
Финансирания	22.2	700	456
Други задължения	25	1 122	1 668
Текущи пасиви		71 747	68 779
Общо пасиви		86 817	86 314
Общо собствен капитал и пасиви		247 730	212 565

Изготвил: Белниколов Петров и партньори ООД – Хенри Белниколов
 Управител

Дата: 25.03.2014 г.

Десислава Динкова
 Регистриран одитор
 29 април 2014 г.

Консолидиран отчет за доходите за годината приключваща на 31 декември

	Пояснение	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Приходи от продажби	26	239 375	201 776
Други приходи	26	719	569
Разходи за материали	27	(153812)	(133 242)
Разходи за външни услуги	28	(18 717)	(18 076)
Разходи за персонала	21.1	(14 448)	(13 996)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	8, 9	(10 570)	(10 323)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(3 738)	(3 218)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		(1 383)	5 701
Печалба от продажба на нетекущи активи	29	24	96
Други разходи	30	(5 545)	(9 410)
Печалбаот оперативна дейност		31 905	19 877
Финансови разходи	31	(3 864)	(3 370)
Финансови приходи	31	605	356
Други финансови позиции	32	(593)	(310)
Печалба преди данъци		28 053	16 553
Разходи за данъци върху дохода	33	(3 282)	(1 846)
Печалба за годината		24 771	14 707
Печалба за годината, отнасяща се до:			
Неконтролиращо участие		(618)	(2 600)
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		25 389	17 307
Доход на акция:		лв.	лв.
Основен доходна акция	34.1	0.69	0.47

Изготвил: Белниколов Петров и партньори Изпълнителен директор: Петър Христов
 ООД – Хенри Белниколов Управител

Дата: 25.03.2014 г.

Десислава Динкова
 Регистриран одитор
 29 април 2014 г.

Консолидиран отчет за всеобхватния доход за годината приключваща на 31 декември

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Печалба за годината	24 771	14 707
Друг всеобхватен доход:		
Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни дейности	1 043	(561)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	25 814	14 146
Общо всеобхватен доход за годината	25 814	14 146
Общо всеобхватен доход за годината, отнасящ се до:		
Неконтролиращото участие	(618)	(2 600)
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка	26 432	16 746
	25 814	14 146

Изготвил: Белниколов Петров и партньори ООД – Хенри
Белниколов Управител

Изпълнителен директор: Петър Христов

Дата: 25.03.2014 г.

Десислава Динкова
Регистриран одитор
29 април 2014 г.

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиен резерв	Преоце- нъчен резерв	Общи резерви	Резерв от преизчисля- ване на чуждестр. валута	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтроли- ращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2013 г.	36 377	14 631	5 969	54 293	(540)	15 794	126 524	(273)	126 251
Продадени собствени акции	2 623	13 980	-	-	-	-	16 603	-	16 603
Дивиденди	-	-	-	-	-	(7 755)	(7 755)	-	(7 755)
Сделки със собствениците	2 623	13 980	-	-	-	(7 755)	8 848	-	8 848
Печалба за годината	-	-	-	-	-	25 389	25 389	(618)	24 771
Друг всеобхватен доход :	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	-	-	-	-	1 043	-	1 043	-	1 043
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	1 043	25 389	26 432	(618)	25 814
Разпределение на печалбата към резерви	-	-	-	1 426	-	(1 426)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2013 г.	39 000	28 611	5 969	55 719	503	32 002	161 804	(891)	160 913

Изготвил: Белниколов Петров и партньори ООД – Хенри Белниколов

Изпълнителен директор: Петър Христов

Дата: 25.03.2014г.

Десислава Динкова
 Регистриран одитор
 29 април 2014 г.

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиен резерв	Преоце- нъчен резерв	Общи резерви	Резерв от преизчисля- ване на чуждестр. валута	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтроли- ращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2012 г.	36 858	16 610	5 969	54 399	21	4 787	118 644	2 447	121 091
Изкупени собствени акции	(481)	(1 979)	-	-	-	-	(2 460)	-	(2 460)
Дивиденди	-	-	-	-	-	(6 300)	(6 300)	-	(6 300)
Други изменения	-	-	-	(106)	-	-	(106)	(120)	(226)
Сделки със собствениците	(481)	(1 979)	-	(106)	-	(6 300)	(8 866)	(120)	(8 986)
Печалба за годината	-	-	-	-	-	17 307	17 307	(2 600)	14 707
Друг всеобхватен доход :	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	-	-	-	-	(561)	-	(561)	-	(561)
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	(561)	17 307	16 746	(2 600)	14 146
Салдо към 31 декември 2012 г.	36 377	14 631	5 969	54 293	(540)	15 794	126 524	(273)	126 251

Изготвил: Белниколов Петров и партньори ООД – Хенри Белниколов

Изпълнителен директор: Петър Христов

Дата: 25.03.2014 г.

Десислава Динкова
 Регистриран одитор
 29 април 2014 г.:

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината приключваща на 31 декември

	Пояснение	
	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	239 016	194 959
Плащания към доставчици	(205 326)	(164 284)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(14 879)	(12 688)
Постъпление от данъци	7 120	4 713
Други плащания за оперативната дейност	(1 260)	(1 333)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	24 671	21 367
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(12 625)	(7 628)
Предоставени заеми	(19 872)	(9 127)
Постъпления от предоставени заеми	1 192	689
Финансирания	-	4 227
Нетен паричен поток използван за инвестиционна дейност	(31 305)	(11 839)
Финансова дейност		
Получени заеми	32 944	23 201
Плащания по получени заеми	(31 406)	(24 987)
Плащания по финансов лизинг	(929)	(872)
Придобиване на неконтролиращо участие	-	(841)
Постъпления (плащания) свързани с обратно изкупени акции	16 617	(2 474)
Плащания на лихви	(2 391)	(2 331)
Плащания на дивиденди	(1 976)	(1 679)
Други плащания за финансовата дейност	(906)	(534)
Нетен паричен поток от / (използван за) финансова дейност	11 953	(10 517)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	5 319	(989)
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	18 2 626	4 007
Загуба от валутна преоценка	(272)	(392)
Пари и парични еквиваленти в края на периода	18 7 673	2 626

Изготвил: Белниколов, Петров и партньори
 ООД – Хенри Белниколов Управител

Изпълнителен директор: Петър Христов

Дата: 25.03.2014г.

Десислава Динкова
 Регистриран одитор
 29 април 2014 г.

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Предмет на дейност

Основната дейност на Монбат АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“) се състои от производство, сервиз и реализация на акумулатори; инженерингова и развойно-внедрителска дейност; производство и търговия на оборудване за изработване на акумулатори; външна и вътрешна търговия и изграждане на търговски мрежи; специализирани магазини и представителства, рециклиране на олово и оловосъдържащи сплави.

Предприятието-майка Монбат АД има същата основна дейност. Дружеството е регистрирано като акционерно дружество по ф.д. 4636/1999 г. на СГС. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр.София, ул.Голо бърдо N 4.Дружеството е регистрирано на Българска фондова борса на 22.12.2006 г.

Основното място на дейност е гр. Монтана ул. „Индустриална“ 76.

Акциите на Дружеството са регистрирани на Българската фондова борса.

Дружеството се управлява чрез едностепенна система на управление – Съвет на Директорите.

Членове на Съвета на директорите са:

1. Атанас Стоилов Бобоков
2. Петър Христов Петров
3. Иван Петров Карагеоргиев
4. Пламен Стоилов Бобоков
5. Александър Виктор Чоушев
6. Николай Георгиев Тренчев
7. Стоян Живков Сталев
8. Камен Захариев
9. Флориан Хют

Изпълнителен директор е Петър Христов Петров.

Крайният собственик на Групата е Приста ойл ЕАД, който притежава 68.51% от капитала на Монбат АД.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.

2. Основа за изготвяне на консолидиания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2012г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата Съветът на директорите очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

Стандарти и разяснения влезли в сила в текущия отчетен период

Следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – хиперинфлация и премахването на фиксирани дати за дружества, прилагащи за първи път МСФО, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – Правителствени заеми, приети от ЕС на 4 март 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – нетиране на финансови активи и финансови пасиви, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети – представяне на пера от друг всеобхватен доход, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2012);
- Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – отсрочени данъци: възстановимост на активи, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица – подобрения при отчитането на доходите на персонала при напускане, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2009-2011), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32, МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);

- КРМСФО 20 Разходи за премахване на отпадъци по време на производство в открита мина, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Групата.

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Следните МСФО, изменения на съществуващите стандарти и разяснения, издадени от СМСС, са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСФО 11 Съвместни споразумения, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСС 28 (ревизиран през 2011) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 11 Съвместни споразумения и МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия – преходни разпоредби, приети от ЕС 4 април 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия и МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети, приет – инвестиционни дружества, приет от ЕС на 20 ноември 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСС 32 Финансови инструменти: Представяне - Нетирание на финансови активи и финансови пасиви, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014).
- Изменения на МСС 36 Обезценка на активи – Оповестяване на възстановимата стойност за нефинансови активи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване – Новация на деривативи и продължаване на отчитането на хеджиране (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия

Монбат АД
Консолидиран финансов отчет
31 декември 2013 г.

11

консолидиран

финансов

отчет:

- МСФО 9 Финансови инструменти и последващите изменения (ефективната дата все още не е определена);
- Изменения на МСС 19 “Доходи на наети лица” - Планове с дефинирани доходи: Вноски от наетите лица (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014),
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2010-2012), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014);
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2011-2013), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13 и МСС 40) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014);
- КРМСФО 21 Налози (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014).

Групата очаква, че приемането на тези стандарти, изменения на съществуващите стандарти и разяснения няма да окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на следния стандарт, който би могъл да има съществен ефект върху консолидирания отчет:

- МСФО 9 Финансови инструменти, който използва един метод за определяне дали финансовият актив е оценен по амортизирана или по справедлива стойност, замествайки множеството различни правила в МСС 39. Подходът в МСФО 9 се базира на начина, по който Групата управлява финансовите си инструменти (бизнес модел) и специфичните парични потоци за финансовите активи. Новият стандарт също така изисква използването на един метод за обезценка, замествайки различните методи в МСС 39.

В същото време, отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Групата, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет, ако се приложи към отчетната дата.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания

Монбат АД
Консолидиран финансов отчет
31 декември 2013 г.

13

финансов

отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за всеобхватния доход в два отделни отчета: консолидиран отчет за доходите и консолидиран отчет за всеобхватния доход.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на Предприятието-майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2013г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, при които Групата упражнява контрол върху финансовата и оперативната им политика. Предприятието майка придобива и упражнява контрол, като притежава повече от половината от общия брой права на глас. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при

първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие.

В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. За бизнес комбинации, осъществени след 1 януари 2010 г., са приложени изискванията на МСФО 3 ревизиран (вж. пояснение 5). Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата.

Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване, б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие.

Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

Бизнес комбинации, осъществени преди 1 януари 2010 г., са отчетени съгласно предишната версия на МСФО 3 (вж. пояснение 3 относно информация за съществените промени).

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката.

Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционална валута на всички дружества в Групата е евро. Няма промяна във функционалната валута на отделните дружества през отчетния период.

Валутата на представяне на консолидираните финансови отчети на Групата е български лева, който е фиксиран към еврото по силата на Валутния Борд при законово определен постоянен курс към 1 юли 1997 от 1.95583 български лева за едно евро.

В консолидирания финансов отчет на Групата всички активи, задължения и трансакции на отделните дружества от Групата са конвертирани от функционална валута евро, в представителна валута български лева. Поради законодателно фиксираният курс, не са отчетени курсови разлики вследствие на конвертирането. При консолидация, валутните разлики произтичащи от преизчисление на нетната инвестиция в чуждестранна дейност, на заемите и други парични позиции определени като хедж на нетната инвестиция, се отчитат в отчета за съвкупния доход (резерв от преизчисляване на чуждестранна валута).

При освобождаването от нетна инвестиция в чуждестранна дейност натрупаните валутни разлики от преизчисления от местна във функционална валута, признати в резерва от преизчисляване на чуждестранна валута, част от собствения капитал, се рекласифицират в печалбата или загубата и се признават като част от печалбата или загубата от продажбата.

4.7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на географското разпределение на дейността в Групата.

Всеки от тези географски сегменти се управлява отделно.

Групата оперира в бизнес сегмент - производство и продажба на акумулатори, както суровини и материали за тях.

Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития, напр. разходи за реструктуриране, правни разходи и разходи за обезценка, когато обезценката се дължи на изолирано неповторяемо събитие.

Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.8. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на продукция, стоки, материали, предоставяне на услуги и други приходи. Приходите от основните продукти, стоки, материали и услуги са представени в пояснение 26.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, търговските отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена.
- Вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.8.1. Продажба на продукция, стоки и материали

Продажбата на продукция, стоки и материали включва продажба на акумулаторни батерии и оборудване за акумулаторни батерии. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.8.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват транспорт за доставка на продукцията. Приходите се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на финансовия отчет.

4.8.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им. Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.10. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за всеобхватния доходна ред „Финансови разходи”.

4.11. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на

репутацията.

За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.15 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.12. Други нематериални активи

Други нематериални активи включват придобити софтуерни лицензи, търговски марки и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за доходите в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 6.7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „Амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на други нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за доходите на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.13. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения, с изключение на разходите за придобиване на ДМА, се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годностна подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Машини	10 години
• Транспортни средства	6.7 години
• Стопански инвентар	6.7 години
• Компютри	2 години
• Други	3.3 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „Амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.14. Отчитане на лизинговите договори

При лизингополучателя

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16, „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38, „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.15. Тестове за обезценка на репутация, други нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.16. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или са прехвърлени съществените рискове и ползи от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.16.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за доходите на ред „Финансови разходи”, „Финансови приходи” или „Други финансови позиции” с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в консолидирания отчет за доходитена ред „Други разходи”.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които или са определени като финансови активи на разположение за продажба, или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи на разположение за продажба на Групата включват акции. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в консолидирания отчет за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови приходи”. Възстановяването на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на загубите от обезценка на дългови финансови инструменти, чието възстановяване се признава в печалбата или загубата, само ако то е обективно свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.16.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите напредприятието майка, се признават след одобрението им от общото събрание на акционерите.

4.16.3. Деривативи

Деривативните финансови инструменти на Групата се състоят от лихвен суап, който се признава първоначално по справедлива стойност и последващо се отчита по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние. Промените в справедливата стойност на деривативите се отчитат в печалбата или загубата за периода.

4.16.4. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в консолидирания отчет за финансово състояние, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Групата. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато Групата получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Групата взема под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Ценни книжа, взети под наем, не се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.17. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство, продукция и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата и разходи за довършване. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.18. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директнов собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не

настъпи

в

близко

бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.24.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.19. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и срочни депозити до 3 месеца.

4.20. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

В преоценен резерв се включват печалби и загуби от преценка на нетекущи материални активи.

Общи резерви включват законови резерви съгласно изискванията на българското законодателство. В съответствие с Търговския закон Групата заделя 10% от формираната печалба до достигане на 10% от основния си капитал.

В резерва от преизчисляване на чужда валута се включват валутни курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности на Групата.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на Групата са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.21. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата не е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране (виж също Пояснение 21.2).

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Групата внася фиксирани вноски в независими дружества. Групата няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Групата плаща фиксирани вноски по държавни програми и пенсионни осигуровки за няколко служителя във връзка с плановете с дефинирани вноски. Вноските по плановете се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.22. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.23. Финансирания

Финансиранията (правителствените дарения) се признават когато има разумна сигурност, че Групата ще спази условията по договорите за финансирания, и че средствата ще бъдат получени. Финансирания, свързани с придобиване на нетекущи активи се признават като пасив в отчета за финансово състояние, и се признават на приход в отчета за доходите на систематична база през полезния живот на нетекущите активи. Всички други финансирания се признават на приход съответстващ на разхода, който те компенсират.

4.24. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.255.

4.24.1. Лизинги

Съгласно МСС 17 „Лизинг“ ръководството класифицира лизинговите договори за машини, оборудване и транспортни средства, като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция не е еднозначна и ръководството преценява дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

4.24.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.25. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи,

пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.25.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.15). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.25.2. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобития бизнес са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтовите фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията.

4.25.3. Ползнен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2013г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 9. Действителният ползнен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.25.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 54 128 хил. лв. се влияе от промените на цените в различни пазари на олово и оловни компоненти.

4.25.5. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.25.6. Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Нетекущи активи включени в група Имоти, машини и съоръжения се отчитат по справедлива стойност, която се определя към края на отчетния период от независим оценител. Справедливата им стойност е тяхната пазарната стойност, определена чрез експертна оценка. В значителна степен справедливите стойности на активите са определени пряко чрез наблюдение на пазарни цени на сходни активи или са оценени приблизително, като са използвани други техники на оценка. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.25.7. Провизии

Провизиите за гаранции представляват признати суми, които Групата очаква да извърши като разходи за гаранционно обслужване и подмяна при дефект на основните продукти през следващата една година.

Признатата сума за гаранции, предоставяни на клиенти за ремонти, е установена от ръководството на базата на миналогодишния опит и очаквания размер на бъдещите дефекти.

4.25.8. Оценяване по справедлива стойност

Групата прилага МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“ за първи път през настоящия отчетен период. Стандартът въвежда единна база за оценяване на справедлива стойност и насоки за оповестяването ѝ, без да променя изискванията на други стандарти по отношение на това, за кои позиции следва да се прилага и оповестява справедлива стойност.

За целите на финансовото отчитане МСФО 13 дефинира справедливата стойност като цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка на основен пазар на датата на оценяване при текущи пазарни условия. Според МСФО 13 справедливата стойност е цената при продажба, независимо от това дали информацията е получена директно от пазарна сделка или чрез използването на друга оценъчна техника.

МСФО 13 има широк обхват като се прилага както за финансови така и за нефинансови инструменти, за които други стандарти изискват или допускат отчитане по справедлива стойност. Стандартът не изисква промени в оповестяването за предходни периоди.

Освен допълнителните оповестявания, приложението на МСФО 13 няма съществено влияние върху сумите, отчетени в настоящия финансов отчет.

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Групата изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за не-финансови активи и пасиви.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Групата използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Справедливата стойност на финансовите и нефинансови активи и пасиви не се различава съществено от тяхната балансова стойност.

5. База за консолидация

Дъщерните предприятия включени в консолидацията са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2013		2012	
			участие		участие	
			'000 лв.	%	'000 лв.	%
Старт АД Монбат ДОО	Р. България	Произв. АКБ	4 483	87.26	4 483	87.26
Сърбия Монбат	Р. Сърбия	Рецикл. олово	25 643	100	25 643	100
Рисайклинг Монбат	Р. Румъния	Рецикл. олово	29 745	100	29 745	100
Рисайклинг ЕАД	Р. България	Рецикл. олово	35 182	100	35 182	100
YU Монбат Сърбия	Р. Сърбия	Търгов. АКБ	1 553	100	1 553	100
Октайт България АД Монбат	Р. България	Производство LED	2 346	51	2 346	51
Румъния ООД	Р. Румъния	Търгов. АКБ	196	100	196	100
			99 148	-	99 148	-

6. Промени в контролиращото участие в дъщерни дружества

6.1. Увеличение на контролиращо участие през 2012 г.

През 2012 г. YU Монбат Сърбия става 100% собственост на MonbatDOOСърбия.

7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като географски сегменти, както е описано в пояснение 4.7: Отчитане по сегменти. Тези географски сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията по географски области може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Р. България	Р. Сърбия	Р. Румъния	Общо
	2013	2013	2013	2013
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	226 793	5 122	8 179	240 094
- междусегментни приходи	197 378	20 760	59 415	277 553
Приходи на сегмента	424 171	25 882	67 594	517 647
	Р. България	Р. Сърбия	Р. Румъния	Общо
	2012	2012	2012	2012
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	181 937	5 738	14 670	202 345
- междусегментни приходи	155 564	18 175	44 481	218 220
Приходи на сегмента	337 501	23 913	59 151	420 565

Общата сума на приходите, оперативната печалба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	517 647	420 565
Елиминирани на междусегментни приходи	(277 553)	(218 220)
Приходи на Групата	240 094	202 345
Печалба		
Оперативна печалба на сегментите	32 258	20 230
Елиминирани на печалбата от сделки между сегментите	(353)	(353)
Оперативна печалба на Групата	31 905	19 877
Финансови разходи	(3 864)	(3 370)
Финансови приходи	605	356
Други финансови позиции	(593)	(310)

Печалба на Групата преди данъци

28 053

16 553

Активи				2013
	Р. България	Р.Сърбия	Р.Румъния	'000 лв.
Общо активи на сегментите	336 564	31 101	39 120	406 785
Консолидация	(139 845)	(9 863)	(9 347)	(159 055)
Активи на Групата	196 719	21 238	29 773	247 730

Пасиви				2013
	Р. България	Р.Сърбия	Р.Румъния	'000 лв.
Общо пасиви на сегментите	117 682	16 412	11 289	145 383
Консолидация	(43 825)	(13 866)	(875)	(58 566)
Пасиви на Групата	73 857	2 546	10 414	86 817

През представените отчетни периоди неразпределените оперативни приходи и разходи се състоят главно от продажба на акумулаторни батерии олово.

Приходите на Групата могат да бъдат анализирани за всеки основен вид продукт и услуга, както следва:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Продажби на продукция	231 303	192 045
Други и материали	6 410	7 916
Приходи от услуги	1 482	1 452
Приходи от продажби на стоки	180	220
Други приходи	719	712
Общо приходи на Групата	240 094	202 345

8. Други нематериални активи

Другите нематериални активи на Групата включват придобити софтуерни лицензи, търговски марки и други нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

За годината към 31 декември 2013 г.	Софтуер	Търговски марки	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2013 г.	381	1 161	922	2 464
Новопридобити активи, закупени	8	23	281	312
Салдо към 31 декември 2013 г.	389	1 184	1 203	2 776
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2013 г.	(270)	(998)	(173)	(1 441)
Амортизация	(86)	(38)	(157)	(281)
Салдо към 31 декември 2013 г.	(356)	(1 036)	(330)	(1 722)
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	33	148	873	1 054

За годината към 31 декември 2012 г.	Софтуер ‘000 лв.	Търговски марки ‘000 лв.	Други ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2012 г.	282	1 093	465	1 840
Новопридобити активи, закупени	99	68	457	624
Салдо към 31 декември 2012 г.	381	1161	922	2 464
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2012 г.	(179)	(968)	(73)	(1 220)
Амортизация	(91)	(30)	(100)	(221)
Салдо към 31 декември 2012 г.	(270)	(998)	(173)	(1 441)
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	111	163	749	1023

Не са сключвани съществени договори за покупко-продажба през 2013 г. и 2012 г.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Групата не е заложила други нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини и оборудване, съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар и разходи за придобиване на ДМА. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2013 г.	7 470	35 964	81 485	31 032	8 818	3 587	6 000	174 356
Новопридобити активи	888	1 117	3 241	117	765	116	7 228	13 454
Отписани активи	-	(12)	(165)	(28)	(350)	(16)	(180)	(751)
Прехвърляне на активи	-	1 590	3 925	161	83	138	(5 897)	2 000
Салдо към 31 декември 2013 г.	8 358	38 659	88 486	31 282	9 316	3 825	7 151	187 077
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2013 г.	-	(5 860)	(44 323)	(3 506)	(4 219)	(2 798)	-	(60 706)
Отписани активи	-	3	58	12	329	-	-	402
Амортизация	-	(1 386)	(6 380)	(1 326)	(897)	(300)	-	(10 289)
Салдо към 31 декември 2013 г.	-	(7 243)	(50 645)	(4 820)	(4 787)	(3 098)	-	(70 593)
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	8 358	31 416	37 841	26 462	4 529	727	7 151	116 484

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2012 г.	6 832	28 052	77 814	30 098	7 597	3 465	11 366	165 224
Новопридобити активи	640	299	539	151	1 201	117	6 303	9 250
Отписани активи	(2)	(26)	(70)	-	(14)	(6)	-	(118)
Прехвърляне на активи	-	7 639	3 202	783	34	11	(11 669)	-
Салдо към 31 декември 2012 г.	7 470	35 964	81 485	31 032	8 818	3 587	6 000	174 356
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2012 г.	-	(4 546)	(37851)	(2 423)	(3 359)	(2475)	-	(50 654)
Отписани активи	-	1	31	15	3	-	-	50
Амортизация	-	(1 315)	(6 503)	(1 098)	(863)	(323)	-	(10 102)
Салдо към 31 декември 2012 г.	-	(5860)	(44323)	(3506)	(4219)	(2 798)	-	(60 706)
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	7 470	30 104	37 162	27 526	4 599	789	6 000	113 650

Към 31.12.2013 г. справедливата стойност на земя и сгради е определена на базата на пазарни доказателства чрез оценка, извършена от професионален независим квалифициран оценител. Справедливата стойност на машини и съоръжения е пазарната им стойност, определена чрез оценка. В значителна степен справедливите стойности на активите са определени пряко чрез препратка към наблюдавани цени на активен пазар или са оценени приблизително, като са използвани други техники на оценка. Определената справедлива стойност е близка до балансовата стойност на активите и съответно не е отчетена промяна в преоценъчния резерв (виж също пояснение 19.3.)

През 2013 година и към датата на изготвяне на този консолидиран финансов отчет дружеството Монбат ДОО Сърбия, представляващ рециклиращ завод за олово, оперира с лимитирана производствена дейност, произтичаща от консолидиране на производствените програма в групата с цел оптимизиране на общите производствени разходи. Мениджмънтът на Групата все още не е взел решение за най-оптималното бъдещо функциониране на рециклиращия завод.

В този консолидиран финансов отчет към 31.12.2013, дълготрайните материални активи на Монбат ДОО Сърбия не са обезценени, тъй като убеждението на мениджмънта е че балансовата им стойност е близка до тяхната справедлива стойност.

Към 31.12.2013 г. разходите да придобиване на нетекущи активи са разпределени, както следва:

- Ново кабелно трасе 345 хил. лв.
- Проект за реконструкция на цех основен 1 628 хил. лв. (2012 : 1 617 хил. лв.)
- Придобиване на пастир машина 248 хил. лв.
- Монтажна линия за стационарни батерии 1 968 хил. лв.
- Нови LED патенти и модели 1 091 хил. лв.
- Строителство на жилищни сгради гр. Монтана (2012 : 307 хил. лв.)
- Придобиване на ДМА (2012 : 358 хил. лв.)
- Монтажна линия Космек (2012 : 2 336 хил. лв.)
- Реконструкция сграда нова монтажна Старт АД (2012 : 794 хил. лв.)
- Други реконструкции 1 871 хил. лв. (2012 : 588 хил. лв.)

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Към 31.12.2013 г. Групата няма договорно задължение за закупуване на активи. През 2012 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка с закупуване на имоти, машини и съоръжения. През 2013 г. Групата е поръчала изработка на производствено оборудване от фирма Вирц на стойност 1.5 млн. USD, като за него е платен аванс в размер на 750 хил. USD.

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложили като обезпечение по заеми (вж. Пояснение22), е представена, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни и средства	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Балансова стойност Към 31 декември 2013 г.	6 021	18667	26 130	628	51 446
Балансова стойност Към 31 декември 2012 г.	6 021	19 442	29 033	738	55 234

10. Лизинг

10.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Групата е придобила по договори за финансов лизинг машини и производствено оборудване. Нетната балансова стойност на активите придобити по договори за финансов лизинг възлиза на 3 597хил. лв. (2012: 2 533хил. лв.). Активите са включени в групи „Машини и оборудване” и „Транспортни средства”, от позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние „Имоти, машини, съоръжения и оборудване” (вж. Пояснение 9).

Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи, придобити при условията на финансов лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2013 г.				
Лизингови плащания	811	872	-	1 683
Дисконтиране	(72)	(49)	-	(121)
Нетна настояща стойност	739	823	-	1 562
31 декември 2012 г.				
Лизингови плащания	934	1 653	216	2 803
Дисконтиране	(125)	(151)	(37)	(313)
Нетна настояща стойност	809	1 502	179	2 490

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на последната година от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват разходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Групата.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 1513 хил. лв. (2012 г.: 2 490 хил. лв.), която отразява настоящата им стойност и лихвените проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

10.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1	От 1 до 5 години	Общо
	година		
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Към 31 декември 2013 г.	335	750	1 085
Към 31 декември 2012 г.	248	992	1 240

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 275 хил. лв. (2012 г.: 248 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени.

Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Договорите за оперативен лизинг на Групата не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

11. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба		
Акции в Екобат АД	8	8
	<u>8</u>	<u>8</u>

Акцията на Екобат АД не се търгува на публична фондова борса и справедливата им стойност не може да бъде определена на базата на котираните цени.

За повече информация относно кредитния риск, свързан с дългосрочните финансови активи, на който е изложена Групата, вижте пояснение 39.2.

12. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2013 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2013г.
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	2 645	114	2 759
Обезценка на вземания	(595)	(9)	(604)
Задължения за компенсируеми отпуски към персонала	(11)	(4)	(15)
Провизии за гаранции по рекламации	(11)	(6)	(17)
Обезценка на инвестиции	(233)	-	(233)
Обезценка на материални запаси	(50)	-	(50)
Други	(140)	-	(140)
	1 605	95	1 700
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(1 040)		(1 040)
Отсрочени данъчни пасиви	2 645		2 740
Нетно отсрочени данъчни пасиви	1 605		1 700
Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2012 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2012 г.
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	2 588	57	2 645
Обезценка на вземания	(84)	(511)	(595)
Задължения за компенсируеми отпуски към персонала	(11)	-	(11)
Провизии за гаранции по рекламации	(12)	1	(11)
Обезценка на инвестиции	(233)	-	(233)
Обезценка на материални запаси	-	(50)	(50)
Други	(74)	(66)	(140)
	2 174	(569)	1605
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(414)		(1 040)
Отсрочени данъчни пасиви	2 588		2 645
Нетно отсрочени данъчни пасиви	2 174		1 605

Всички отсрочени данъчни активи са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

13. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Незавършено производство	19 984	19 889
Материали	25 284	12 240
Продукция	8 260	10 212
Стоки	27	128
Други	2 052	392
Материални запаси	55 607	42 861

През 2012 г. са обезценени материални запаси в размер на 4 560 хил. лв. (пояснение 30)

Намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в минали периоди, не е настъпило през 2013 г.

Учреден е особен залог върху съвкупност от суровини и материални запаси - олово, оловни сплави и акумулаторни батерии и техните производни, собственост на Монбат АД, като обезпечение на задължения по договор за кредит овърдрафт за оборотни средства и издаване на банкови гаранции от 25.02.2010 г. със SGEкспресбанк АД и овърдрафт за оборотни средства от 07.12.2004 г. с Юробанк България АД.

Балансовата стойност на материалните запаси, заложен като обезпечение е в размер на 15 134 хил. лв. към 31.12.2013 г. За повече информация вижте Пояснение 22.

14. Вземания по търговски заеми

Отпуснатите търговски заеми, държани в краткосрочен период включват:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
„Акумулаторен център Европа“ ЕООД	24	-
	24	-

Описание на договорите:

- **Договор от 01.08.2013 г. с „Акумулаторен център Европа“**
Усвоена главница: 24 хил. лв.
Срок на кредита: една година
Остатък по главницата към 31.12.2013 г. 24 хил. лв.
Погасяване: еднократно при изтичане срока на договора

Отпуснатите търговски заеми, държани в дългосрочен период включват:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
„Лубрико“ ЕООД	455	1 063
	455	1 063

- **Договор от 28.12.2009 г. с Лубрико ЕООД**
Усвоена главница: 1 500 хил. лв.
Срок на кредита: една година
Остатък по главницата към 31.12.2013 г. 455 хил. лв.
Обезпечения по договора няма
Погасяване: еднократно при изтичане срока на договора

Краткосрочните финансови активи са оценени по цена на придобиване, тъй като не се търгуват на активен публичен пазар.
Рекласифициран като дългосрочен.

Финансовите активи са оценени по цена на придобиване, тъй като не се търгуват на активен публичен пазар.

15. Търговски вземания

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Търговски вземания, брутно	41 140	37 604
Обезценка	(1 824)	(1 939)
Търговски вземания	39 316	35 665

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка.

Някои търговски вземания са били обезценени и съответната обезценка в размер на 1 119 хил. лв. (1 093 хил. лв. през 2012 г.) е била призната в консолидирания отчет на доходите на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения. Част от обезценените вземания в предишни периоди са били отписани.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	(1 939)	(846)
Загуба от обезценка	(1 119)	(1 093)
Приходи от възстановени обезценки	25	-
Отписани вземания	1 209	-
Салдо към 31 декември	(1 824)	(1 939)

Анализ на необезценените просрочени търговски вземания е представен в пояснение 39.2.

16. Данъчни вземания

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
ДДС за възстановяване	4 634	6 234
Митни сборове	297	226
Корпоративен данък	27	98
	4 958	6 558

Съществената част от данъчните вземания представляват данък добавена стойност за възстановяване за периодите месец ноември и декември 2013 г. Данъкът е възстановен през 2014 г.

17. Други вземания

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Предплатени разходи	119	73
Предплатени застраховки	130	171
Вземания от лихви по търговски заеми	620	573
Вземания от договор за факторинг	-	725
Други	504	325
	1 373	1 867

18. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	3 440	1 065
- евра	3 206	1 126
- щатски долари	408	37
- ронове и динари	617	398
- британска лира	2	-
Пари и парични еквиваленти	7 673	2 626

Към 31.12.2013 г. и 31.12.2012 г. Групата няма блокирани парични средства.

19. Собствен капитал

19.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 39 000 000 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството. Към 31.12.2013 г. Дружеството е изкупило обратно 120 бр. собствени акции (31.12.2012: 2 622 865), които са представени в намаление на регистрирания капитал.

По договор за заем между Приста ойл Груп В.В Холандия и Приста Холдко Кооператив Холандия (акционер в Приста ойл Груп В.В Холандия) са заложени като обезпечение 20,032,800 броя акции на Дружеството в полза на Приста Холдко Кооператив Холандия. По договор за инвестиционен заем между Приста ойл Груп В.В Холандия, Приста ойл Холдинг ЕАД, България („Приста Ойл ЕАД“) и Европейската банка за възстановяване и развитие („ЕВБР“) са заложени като обезпечение допълнително 9,360,000 броя акции на Дружеството в полза на ЕВБР. ЕВБР е краен акционер в Приста Ойл Груп В.В през Приста Холдко Кооператив.

	2013	2012
	брой акции	брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	36 377 135	36 858 364
Обратно изкупени акции	(40 470)	(681 429)
Продадени обратно изкупени	2 663 215	200 200
Брой издадени и напълно платени акции	38 999 880	36 377 135
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	38 999 880	36 377 135

Списъкът на основните акционери на Дружеството е представен, както следва:

	31 декември 2013	31 декември 2013	31 декември 2012	31 декември 2012
	Брой акции	%	Брой акции	%
Приста ойл ЕАД	18 080 129	46.36	18 080 129	46.36
УникредитБанк Австрия АГ	10 016 400	25.68	10 051 400	25.77
Монбат Трейдинг ООД	1 376 400	3.53	1 376 400	3.53
Други физически и юридически лица	9 527 071	24.43	9 492 071	24.34
	39 000 000	100	39 000 000	100
Изкупени собствени акции от други юридически и физически лица	(120)	-	(2 622 865)	(6.73)
	38 999 880	100	36 377 135	93.27

УникредитБанк Австрия АГ е ангажирана като под-агент на Приста ХолдкоКооператив У.А. (в качеството му на акционер в Приста Ойл Груп Б.В., който на свой ред е основен и единствен акционер в Приста Ойл Холдинг ЕАД и 90% акционер в Монбат Трейдинг ООД).

Промяната в правната форма е продиктувана от заместването на Грамърси като краен миноритарен акционер и кредитор в Приста Ойл Груп Б.В. с Приста ХолдкоКооператив У.А. през 2012. В резултат, новата структура на обезпечение към договора за заем между Приста ХолдкоКооператив У.А., Приста Ойл Груп Б.В., Приста Ойл Холдинг ЕАД и Монбат Трейдинг ООД налага промяната в правна форма.

Според агентското споразумение УникредитБанк Австрия АГ държи 1,376,400 акции с краен собственик Монбат Трейдинг ООД и 8,640,000 акции с краен собственик Приста

Ойл

Холдинг

ЕАД.

В резултат на това ново споразумение, Приста Ойл Холдинг ЕАД продължава да бъде крайният собственик на 68.51% от капитала на Монбат АД (представени с 26,720,129 акции) и Монбат Трейдинг ЕОД продължава да бъде крайният собственик на 7.06% от капитала на Монбат АД (представени с 2,752,800 акции).

Изкупени собствени акции

Към 31.12.2013 г. общия брой на изкупените акции е 120 бр. Изкупуването е представено по месеци както следва:

	2013 ‘000 лв.	2013 Бр.	2012 ‘000 лв.	2012 Бр.
Януари	177	40 155	229	42 914
Февруари	-	-	342	56 139
Март	-	-	461	94 518
Април	-	-	112	24 995
Май	-	-	341	65 813
Юни	-	-	32	7 414
Юли	-	-	234	48 515
Август	-	-	321	65 354
Септември	-	-	371	75 412
Октомври	2	315	347	80 710
Ноември	-	-	321	67 264
Декември	-	-	251	52 381
	179	40 470	3 362	681 429

Към 31.12.2013 г. стойността на обратно изкупените акции, отразена по номинал 1 лв. в капитала на Дружеството, възлиза на 120 лв.

19.2. Премийен резерв

Премийния резерв на Дружеството представлява постъпления, получени в допълнение към номиналната стойност на издадените през 2006 г. акции. Постъпленията са включени в премийния резерв, намалени с регистрационните и други регулаторни такси.

Стойността на резерва до началото на обратното изкупуване на акции е в размер на 27 965 хил. лв. към 31.07.2008 г. Превъзпещението над номинала от 1 лв. за всяка обратно изкупена акция за 2 622 865 бр. акции и таксите на инвестиционния посредник са отчетени в намаление на стойността на премийния резерв с 13 334 хил. лв. към 31.12.2012 г.

Към 31.12.2012 г. премийният резерв на Дружеството е в размер на 14 631 хил. лв.

През 2013 г. дружеството обратно изкупува 40 470 бр. Акции и продава 2 663 215 бр. Превъзпещението над номинала от 1 лв. за всяка продадена акция и таксите на инвестиционния посредник са отчетени в увеличение стойността на премийния резерв до 28 611 хил. лв. към 31.12.2013 г.

19.3. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв включва последващи оценки на дълготрайни материални активи – земи и сгради, формиран през 2005 г. и 2006 г., в размер на 7 080 хил. лв.

Към 31.12.2013 г. и 31.12.2012 г. стойността на преоценъчен резерв е в размер на 5 969 хил. лв. и той не подлежи на разпределение на собствениците на Групата.

Към 31.12.2013 г. е извършена оценка на имоти, машини съоръжения и оборудване от независим оценител. Няма промени в преоценъчния резерв през 2013 г., тъй като балансовата стойност на активите в значителна степен е равна на тяхната справедлива стойност.

19.4. Общи резерви

Всички суми са в '000 лв.	Законови резерви	Други резерви	Общо
Салдо към 01 януари 2012 г.	3 900	50 499	54 399
Други изменения	-	(106)	(106)
Салдо към 31 декември 2012 г.	3 900	50 393	54 293
Прехвърляне на печалба	-	1 426	1 426
Салдо към 31 декември 2013 г.	3 900	51 819	55 719

Законови резерви

Законовите резерви представляват 10% законови резерви заделени от текущите печалбите според изискванията на Търговския закон до достигане на 10% от акционерния капитал.

Други резерви

Другите резерви към 31.12.2013 г. са в размер на 51 819 хил. лв. и са формирани от неразпределена печалба на Групата от 2006 г., 2008 г., 2009 г., 2010 г. и 2012 г. и други изменения.

Резерв от преизчисляване на чуждестранна валута

В резерва от преизчисляване на чужда валута се включват валутни курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности на Групата. През 2013 г. са формирани курсови разлики в размер на 503 хил. лв. от преизчисляване на непарични позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута и отчитани по обменния курс към датата, на която е определена справедливата им стойност.

20. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизии за гаранции '000 лв.	
Балансова стойност към 1 януари 2013 г.		732
Начислени / (използвани) суми		65
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.		797
	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Текущи		
Балансова стойност	797	732
	797	732

Провизиите за гаранции представляват признати суми, които Групата очаква да извърши като разходи за гаранционно обслужване и подмяна при дефект на основните продукти през следващата една година. Признатата провизия е изчислена на база най-добрата приблизителна оценка, която ръководството на Групата може да направи на база минал опит и очаквана реализация на продуктите.

21. Възнаграждения на персонала

21.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(11 760)	(11 409)
Разходи за социални осигуровки	(2 688)	(2 587)
Разходи за персонала	(14 448)	(13 996)

21.2. Задължения към персонала

Задълженията към персонала за пенсии, заплати и неизползвани отпуски, включени в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Задължения за заплати	502	376
Задължения за осигуровки	298	498
Задължения за компенсирани отпуски	286	115
Задължения към персонала и осигурителни институции	1 086	989

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2014 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата не е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, тъй като на база минал опит не очаква такива да възникнат.

22. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	2013	2012	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	50 386	45 599	9 661	10 895
Общо балансова стойност	50 386	45 599	9 661	10 895

22.1. Заеми, отчитани по амортизирана стойност

Описание на договорите за банкови заеми:

1. Юробанк България АД

Договор № 100-532 от 16.05.2007 г.

Дата на падеж: 16.05.2017 г.

Размер на кредита: 6 100 000 евро

Вид на кредита: Инвестиционен кредит

Лихви и комисионни: 3 М EURIBOR + надбавка

Обезпечения: Договорна ипотека върху недвижими имоти: УПИ XXIII от 27 250 кв.м. в гр. Монтана, ведно с построените върху него сгради. Особен залог върху движими вещи собственост на Монбат АД – ДМА Машини, съоръжения и оборудване на стойност 2 934 860 евро, автомобили на стойност 131 484 евро и ДМА Оборудване придобито със средства от кредита.

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 2 605 050 евро или 5 095 035 лв.

2. Уникредит Булбанк АД

Договор № 1043 от 28.11.2006 Анекс №9.

Дата на падеж: 30.06.2014

Размер на кредита: 300 000 евро

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 1 М EURIBOR + надбавка

Обезпечения: Първа по ред договорна ипотека на собствен недвижим имот с кадастрален № 48489.5.281 с площ от 7 940 кв. м.

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 300 000 евро или 586 749 лв.

3. Юробанк България АД

Договор № 339/07.12.2004 г.

Дата на падеж: 01.09.2014 г.

Размер на кредита: 2 200 000 евро

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 3 М Euribor + надбавка

Обезпечения: Особен залог вписан в ЦРОЗ

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 1 833 289 евро или 3 585 603 лв.

4. Уникредит Булбанк АД

Договор № 1099 от 14.06.2007 г.

Дата на падеж: 15.12.2016 г.

Размер на кредита: 6 228 000 евро

Вид на кредита: Инвестиционен кредит

Лихви и комисионни: 1 месечен EURIBOR + надбавка

Обезпечения:

Първа по ред договорна ипотeka на собствен недвижим имот с кадастрален № 48489.5.279 с площ 20 640 кв.м.

Първа по ред договорна ипотeka на собствен недвижим имот с кадастрален № 48489.5.280 с площ 24 800 кв.м.

Втора по ред договорна ипотeka на собствен недвижим имот с кадастрален № 48489.5.281 с площ 7 940 кв.м.

Първи по ред залог на ДМА с пазарна оценка за EUR 2 102 200.

Първи по ред залог на ДМА закупени със средствата от кредита за EUR 3 450 000.

Първи по ред залог на вземания на Монбат АД от Монбат ДОО Сърбия в размер на 3 673 000 EUR.

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 2 335 500 евро или 4 567 840 лв.

5. Юробанк България АД

Допълнително споразумение от 29.07.2013 към Договор № 100-242/31.03.2006 г.

Дата на падеж: 01.09.2013 г.

Размер на кредита: 2 200 000 евро

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 3 М Euribor + надбавка

Обезпечения: Особен залог, вписан в ЦРОЗ

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 0 евро или 0 лв.

Има допълнително споразумение от 01.09.2013 г. с което кредита се превалутира в лева

Дата на падеж: 01.09.2014 г.

Размер на кредита: 4 302 826 лева

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 3 М Sofibor + надбавка

Обезпечения: Запис на заповед

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 4 296 839 лв.

6. Societe Generale Експресбанк АД

Договор за кредит овъдрафт

Дата на падеж: 30.09.2014 г.

Размер на кредита: 3 500 000 евро

Вид на кредита: За оборотни средства и издаване на банкови гаранции

Лихви и комисионни: 1 М EURIBOR + надбавка

Обезпечения: Особен залог върху съвкупност от суровини и материални запаси - олово, оловни сплави и акумулаторни батерии и техните производни, собственост на Монбат АД.

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 3 419 281 евро или 6 687 533 лв.

7. Юробанк България АД

Договор № 100-972 от 23.11.2010 г.

Дата на падеж: 01.09.2014 г.

Размер на кредита: 1 000 000 евро

Вид на кредита: За оборотни средства

Лихви и комисионни: 3 м EURIBOR + надбавка

Обезпечения:

Имот 1:1/2 идеална част от поземлен имот с идентификационен №48489.282 по кадастрална карта на гр.Монтана, одобрена със Заповед № РД-18-19-/05.04.2006 на изпълнителния директор на АК.

Имот 2:1/2 идеална част от поземлен имот с идентификационен №48489.282 по кадастрална карта на гр.Монтана, одобрена със Заповед № РД-18-19-/05.04.2006 на изпълнителния директор на АК.

Особен залог:

Залог 1: Машини, съоръжения и автомобили, находящи се в производствената сграда на Монбат АД в гр. Монтана, ул. Индустриална №72.

Залог 2: Автокантар и портиерна със застроена площ от 102 кв.м., съгласно доказателствен документ за собственост и инвентарен номер 300000003.

Залог 3: Разтоварище, със застроена площ от 1 980кв.м., съгласно доказателствен документ за собственост и инвентарен номер 3000000004.

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 1 000 000 евро. или 1 955 830 лв.

8. Банка Пиреос България АД

Дог.№095/2013

Дата на падеж: 30.07.2014 г.

Размер на кредита: 3 500 000 евро

Вид на кредита: за оборотни средства

Лихви: 3 М EURIBOR+надбавка

Обезпечение: Особен залог върху вземания, гарантирани от БАЕЗ.

Усвоена сума към 31.12.2013 г. в размер на 0 евро.

9.Картови сметки с кредитен лимит 100 хил. лв.и усвоени суми към 31.12.2013 г. 30 хил. лв.

10.СИБанк ЕАД

Дог.N 1138/30.07.2013

Дата на падеж: 20.07.2014 г.

Размер на кредита: 3 000 000 евро.

Вид на кредита: За оборотни средства

Лихви : 6 М EURIBOR+надбавка

Обезпечения: Поземлен имот с идентификационен номер 72624.603.300., в едно с построените върху него сгради. Поземлен имот с идентификационен номер 72624.603.190., в едно с построените върху него сгради. Поземлен имот с идентификационен номер 72624.603.191., в едно с построените върху него сгради. Поземлен имот с идентификационен номер 72624.603.193., в едно с построените върху него сгради. Поземлен имот с идентификационен номер 72624.603.196., в едно с построените върху него сгради. ДМА на стойност 4 850 хил.лв.

Остатък към 31.12.2013 г. в размер на 3 000 000EUR или 5 867 490 лв.

11. Юробанк България АД

Дог N 100-1066/27.10.2011 г.

Дата на падеж: 27.10.2014 г.

Размер на кредита: 3 000 000 евро

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 3 М EURIBOR + надбавка.

Обезпечения: УПИ с площ 22 280 м², находящ се в град Пантелеймон-Румъния, в едно с всички построени в него сгради.

Остатък към 31.12.2013 г. в размер на 999 723 евро или 1 955 288 лв.

12. CrediAgricole Bank Romania S.A.

Дог N 019/21от 27.10.2011 г.

Дата на падеж: 05.12.2014 г.

Размер на кредита: 3 500 000 евро

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 3 М EURIBOR + надбавка

Обезпечения: Корпоративна гаранция на името на Монбат АД, както и преработващо оборудване за рециклиране на отпадни акумулатори – ротационна пещ ВЈ, бойлер 5000.

Остатък към 31.12.2013 г. в размер на 3 500 000 евро или 6 845 405 лв.

13. Креди Агрикол България ЕАД

Дог N 1031-12/04.07.2012 г.

Дата на падеж: 04.07.2014 г.

Размер на кредита: 3 000 000 евро

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 3 М EURIBOR + надбавка

Обезпечения: Особен залог на машини и съоръжения, находящи се в Монтана, на стойност 3 630 000 евро.

Остатък към 31.12.2013 г. в размер на 3 000 000 евро или 5 867 490 лв.

14. SocieteGenerale Banka Srbija AD

Договор N LTRL 10/13/ 12.12.2013 г.

Дата на падеж: 14.08.2015 г.

Размер на кредита 1 000 000 евро

Вид на кредита : за оборотни средства

Лихви 3 М Euribor +надбавка

Погасяване: Погасяване текущо в зависимост от размера на свободните парични средства.

Обезпечение: Производствена,търговска сграда N 5, запис на заповеди 7 бр.,

Остатък към 31.12.2013 г. 1 000 000EUR или 1 955 830 лв.

15. Юробанк България АД

По договор за факторинг

Обезпечение: търговски вземания

Остатък към 31.12.2013 г: 6 542 000 лева

16. Банка ДСК АД

Договор N 1203/21.05.2013 г.

Дата на падеж: 21.05.2014 г.

Размер на кредита 2 000 000 лева.

Вид на кредита : за оборотни средства

Лихви	1	М	Sofibor	+надбавка

Погасяване: Погасяване текущо в зависимост от размера на свободните парични средства.
Обезпечение: Особен залог върху технологично оборудване за производство на светодиоди на ОктаЛайт България АД. Поръчителство на Монбат Рисайклинг ЕАД.
Остатък към 31.12.2013 г. 1 999 627 лв.

17. Банка ДСК АД

Договор N 1204/21.05.2013 г.

Дата на падеж: 21.05.2015 г.

Размер на кредита 2 400 000 лева.

Вид на кредита : инвестиционен

Лихви 1 M Sofibor +надбавка

Погасяване: Погасяване текущо в зависимост от размера на свободните парични средства.

Обезпечение: Особен залог върху технологично оборудване за производство на светодиоди на ОктаЛайт България АД. Поръчителство на Монбат Рисайклинг ЕАД.

Остатък към 31.12.2013 г. 2 208 000 лв.

22.2. Финансирания

По оперативна програма Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г. Монбат АД печели процедура „Технологична модернизация в големи предприятия“ и му е отпусната безвъзмездна финансова помощ в размер на 4 227 хил. лв. за инвестиране в ново оборудване за производство на решетки и плочи за сухозаредни и залети оловно-кисели батерии.

Краткосрочната и дългосрочната част на финансирането към 31.12.2013 г. и 31.12.2012 г. е представено в следната таблица:

	2013 г.		2012 г.	
	Текуща част	Нетекуща част	Текуща част	Нетекуща част
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Балансова стойност	700	2 848	456	3 310
	700	2 848	456	3 310

През 2013 г. „Монбат“ АД и „Старт“ АД спечелиха Проекти по Процедура BG161PO003-1.1.04 "Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги", ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ на обща стойност 8 300 443 лева. Стойността на безвъзмездното финансиране по процедурата за двата проекта е 4 157 021 лева. Проектът е за производство на два вида батерии с технология AGM – стационарни батерии (телекомуникационни) и автомобилни батерии с AGM технология.

23. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, включват:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Задължения към доставчици	14 758	16 381

Нетната балансова стойност на търговските задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

24. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Данък добавена стойност	796	975
Корпоративен данък	777	821
Данък върху дохода на физическите лица	112	83
Данък върху разходите	56	7
Други данъци	289	254
	2 030	2 140

25. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Продуктова такса	790	831
Удръжки от персонала по други задължения	12	41
Аванси от клиенти	244	540
Дължими дивиденди на физически лица	25	15
Други краткосрочни задължения	51	241
	1 122	1 668

Съгласно Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци Групата начислява продуктова такса за батерии и акумулатори.

Таксата не се заплаща ефективно към Министерството на околната среда и водите, тъй като Групата е изпълнила изискванията на Закона за управление на отпадъците и извършва дейности по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, разкомплектоване и обезвреждане на отпадъци. Със заповед № РД 453 от 23.05.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, начислената продуктова такса за 2012 г. е опростена и Групата е отчела приход в размер на 829 хил. лв. Начислената продуктова такса през 2013 г. се очаква да бъде опростена със заповед на Министъра на околната среда и водите през 2014 г., тъй като Групата продължава да спазва изискванията на Закона за управление на отпадъците.

Лихвеният суап към 31 декември 2012 е определен по справедлива стойност. Лихвеният суап е с базова стойност 6,586 хил. лв. към 31 декември 2012 г. по договор с българска банка, към 31 декември 2013 г. е изтекъл и не е подновен.

26. Приходите от продажби и други приходи

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от продажба на продукцията	231 303	192 045
Приходи от предоставяне на услуги	1 482	1 452
Приходи от продажба на стоки	180	220
Приходи от финансираня	719	569
Други в т.ч. отписани задължения	6 410	8 059

240 094	202 345

27. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Основни материали	(137 104)	(116 661)
Горива и смазочни материали	(8 156)	(7 811)
Електроенергия	(4 713)	(4 088)
Резервни части и окомплектовка	(1 264)	(1 310)
Опаковъчни и други материали	(1 392)	(1 158)
Други разходи	(1 183)	(2 214)
	(153812)	(133 242)

28. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за дистрибуция	(11 376)	(9 046)
Застраховки	(988)	(774)
Разходи за наем	(425)	(547)
Разходи за реклама	(292)	(162)
Хонорари по граждански договори	(356)	(134)
Одит на годишен финансов отчет	(121)	(98)
Други разходи	(5 159)	(7 315)
	(18 717)	(18 076)

29. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от продажба	50	292
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(26)	(196)
Печалба от продажба на нетекущи активи	24	96

30. Други разходи

Другите разходи включват:

	2013	2012
	'000 лв.	'000 лв.
Дарения	(308)	(240)
Обезценка на вземания	(1 119)	(1 093)
Разходи за командировки	(660)	(444)
Представителни разходи	(221)	(224)
Отписани материални запаси	(1 288)	(905)
Обезценка на материални запаси	-	(4 560)
Отписани вземания (активи)	(148)	(66)

Други	(1 801)	(1 878)
	(5 545)	(9 410)

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Разходи за лихви	(2 462)	(2 273)
Лихвен СУАП	(239)	(276)
Други финансови разходи	(1 163)	(821)
Финансови разходи	(3 864)	(3 370)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	5	3
Приходи от лихви върху финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	600	353
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	600	353
Финансови приходи	605	356

32. Други финансови позиции

Другите финансови позиции включват:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Загуба от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	(593)	(310)
Други финансови позиции	(593)	(310)

33. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2012 г.: 10%), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	28 053	16 553
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(2805)	(1 655)
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:		
Амортизация на нетекущи активи за данъчни цели	845	771
Данъчна балансова стойност на отписани активи	34	15
Разходи представляващи доходи на физически лица	1	1
Разходи по компенсирани отпуски	12	12
Счетоводни разходи, с които е намалена историческата цена на актив	46	-
Счетоводни приходи, възникнали по повод брак на активи	111	-
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:		
Амортизация на нетекущи активи за счетоводни цели	(730)	(713)
Обезценка на вземания	(107)	(519)
Отписани вземания	(15)	-
Обезценка на материални запаси	-	(50)
Счетоводна балансова стойност на отписани активи	(35)	(19)
Разходи по компенсирани отпуски	(14)	(12)
Разходи представляващи доходи на физически лица	(1)	(1)
Други непризнати за данъчни цели разходи	(523)	(176)
Провизии за гаранции	(6)	2
Действителен разход за данъци	(3 187)	(2 344)
Ефективна данъчна ставка	11.36%	14.16%
Разходите за данъци включват:		
Текущ разход за данъци	(3 187)	(2 344)
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(95)	498
Разходи за данъци върху дохода	(3 282)	(1 846)

Пояснение 12 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

34. Доходна акция и дивиденди

34.1. Доходна акция

Основният доход е изчислен като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доходна акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2013	2012
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	25 389 000	17 307 000
Средно претеглен брой акции	36 979 652	36 555 949
Основен доход на акция (в лв. за акция)	0.69	0.47

34.2. Дивиденди

На ОСА, проведено 26.06.2013 г. е взето решение за разпределение на дивидент в размер на 7 755 000 лв., който е част от печалбата за 2012 г.

До 31 декември 2013 г., дружеството е изплатило дивидент общо в размер на 1 975 539 лв. Тази сума представлява плащане в размер на 0.2109857 лв. за акция.

На 10 юли 2013 г. с решение на дружеството и съгласно сключен договор между Монбат АД и Приста ойл Холдинг ЕАД са приспаднати дължимите дивиденди в размер на 5 637 565 лв., с вземания по предоставени заеми-главница в размер на 4 734 315 лв. и лихви в размер на 35 261 лв. и търговски вземания в размер на 867 989 лв. от Приста ойл Холдинг ЕАД.

На ОСА, проведено 25.06.2012 г. е взето решение за разпределение на дивидент в размер на 6 300 000 лв., който е част от печалбата за 2011 г.

През 2012 г. дружеството е изплатило дивидент общо в размер на 1 679 045 лв. Тази сума представлява плащане в размер на 0.17228851 лв. за акция.

През 2012 г. с Решение на Дружеството и съгласно сключен договор между Монбат АД и Приста ойл Холдинг ЕАД са приспаднати дължимите дивиденди в размер на 4 603 570 лв. с вземания по предоставени заеми – главница в размер на 4 364 348 лв. и лихви в размер на 239 222 лв.

Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват акционерите, ключов управленски персонал и други свързани лица описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

Свързаните лица на Групата са описани по – долу:

Свързано лице	Държава	Вид свързаност
Приста ойл Груп В.В	Холандия	Предприятие Майка
"МОНБАТ ТРЕЙДИНГ" ООД	България	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ" ЕАД	България	Предприятие Майка
"ПРИСТА РИАЛ ЕСТЕЙТС"	България	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ ТРЕЙДИНГ"	България	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ"	Румъния	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ"	Одеса	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ"	Киев	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ"	Унгария	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ"	Словакия	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ"	Македония	Свързано лице
"ПРИСТА ОЙЛ"	Сърбия	Свързано лице

Свързано лице	Държава	Вид свързаност
"ПРИСТА ОЙЛ"	Турция	Свързано лице
„МОНБАТ ХОЛДИНГ“ BV	Холандия	Свързано лице
Бобко ООД	България	Пламен Бобоков
Винарска къща Русе АД	България	Пламен Бобоков
Вуелта Европа АД	България	Пламен Бобоков
Приста Порт АД	България	Пламен Бобоков
Югланс ООД	България	Пламен Бобоков
Левента ООД	България	Пламен Бобоков
ПРР ООД	България	Пламен Бобоков
Фондация „Братя Бобокови“	България	Атанас Бобоков
Приста Ойл Рали Тийм	България	Атанас Бобоков
ФК Дунав – Русе	България	Атанас Бобоков
МОЛ РУСЕ ИНВЕСТ ООД	България	Атанас Бобоков
СД на ПРОЕКТ РУСЕ АД	България	Атанас Бобоков
Поморие Винярд АД	България	Атанас Бобоков
Агрохолд АД	България	Александър Чаушев
Експо Груп АД	България	Александър Чаушев
Агенция за мениджмънт и реклама в спорта ЕАД	България	Александър Чаушев
Софсървис ООД	България	Александър Чаушев
Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес	България	Атанас Бобоков
ТКВВВ – Про тенис	България	Пламен Бобоков
Зитекс ООД	България	Атанас Бобоков
Белниколов, Петров и партньори ООД	България	Петър Петров
Екобат АД	България	Свързано лице
Българо Румънска индустриална камара	България	Пламен Бобоков
Поддържане чистотата на морските води АД	България	Пламен Бобоков
ИБТ ООД	България	Свързано лице
Стар Ойл	Женева	Атанас Бобоков
Пламен Стоилов Бобоков	България	Член на СД на Монбат АД
Александър Викторов Чаушев	България	Член на СД на Монбат АД
Николай Георгиев Тренчев	България	Член на СД на Монбат АД
Стоян Сталев	България	Член на СД на Монбат АД
Атанас Стоилов Бобоков	България	Член на СД на Монбат АД
Иван Петров Карагеоргиев	България	Член на СД на Монбат АД
ФлорианХют	Германия	Член на СД на Монбат АД
Петър Христов Петров	България	Член на СД на Монбат АД
Камен Захариев	България	Член на СД на Монбат АД

34.3. Сделки с акционери

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Монбат Трейдинг ООД		
- покупка на стоки и услуги	744	803
- разпределен дивидент	581	474
- продажба на услуги	24	24
Приста ойл ЕАД		
- покупка на стоки	12	34
- покупка на материали	26	15
- покупка на услуги	14	-
- покупка на ДМА	14	-
- предоставени средства	17 594	4 600
- начислена лихва	251	94
- прихванат дължим дивидент	5 637	4 604
- цедиране заем	-	1 565
- цедиране вземане от Приста ойл Румъния	-	901
Приста ойлВУ		
- покупка на услуги	54	1 366

34.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовия управленски персонал на Групата включва членовете на управителния съвет и надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения		
- заплати	2 545	2 284
- разходи за социални осигуровки	243	154
- служебни автомобили	146	136
	2 934	2 574

34.5. Сделки с други свързани лица

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Приста ойл Румъния		
- продажба на продукция	-	53
- покупка на материали	-	(8)
Приста ойл Унгария		
- продажба на продукция	-	245

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
ПЧМВ АД		
- предоставени средства	1 640	-
- върнати средства	280	-
- начислена лихва	47	-
- покупка ДМА	(834)	(185)
- покупка на услуги	-	(54)
Бобко ООД		
- начислена лихва	8	8
Николай Тренчев		
- покупка на услуги	-	41
ИБТ ООД		
- покупка на ДМА	(191)	(39)
КОМ ЕООД		
- покупка на услуги	(39)	(56)
- покупка на материали	(58)	(32)
Агенция Апекс ООД		
- покупка на ДМА	(32)	(338)
Монбат Холдинг ВУ		
- покупка на услуги	27	-
- покупка на други	5	-
Атанас Бобоков		
- предоставени средства	549	64
- върнати средства	521	-

35. Разчети със свързани лица в края на годината

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
- Бобко ООД – отпуснат заем	-	106
- Приста ойл ЕАД – търговски вземания	-	844
- Монбат Трейдинг ООД- търговски вземания	2	2
- Бобко ООД – лихви по заем	-	34
- Атанас Бобоков – предоставени средства	92	64
- Приста ойл ЕАД – предоставени средства	18 572	5 712
- Приста ойл ЕАД – лихви	493	112
- ПЧМВ АД – търговски вземания	-	185
- ПЧМВ АД – предоставени средства	1 360	
- ПЧМВ АД – лихви	47	-
- ИБТ ООД – предоставени средства	185	185
- ИБТ ООД – лихви	5	-
- КОМ ЕООД	1	-
- ИБТ ООД – търговски вземания	21	-
	20 778	7 244
Нетекущи задължения към:		
- Екобат АД – дивиденди	6	6
- Бат АД – дивиденди	1	1
	7	7
Текущи задължения към:		
- Приста ойл ЕАД – търговски задължения	1	-
- Монбат Трейдинг ООД- дивиденди	115	-
- ОктаЛайт ЕООД – търговски задължения	6	-
- КОМ ЕООД – търговски задължения	5	3
- Приста ойл Румъния	2	2
	129	5

Основните договори за отпуснати заеми на свързани лица са описани, както следва:

ПЧМВ

- **Договори от 2013 г.**

Усвоена главница: 1 640 хил. лв.

Срок на кредита: 31.12.2014 година

Лихва: 6 % годишен лихвен процент.

Остатък по главницата към 31.12.2013 г. 1 360 хил. лв.

Погасяване: без утвърден погасителен план

Приста ойл Холдинг ЕАД

- **Договори от 2013 г.**

Депозити, предоставени на Приста ойл Холдинг ЕАД

Депозирана сума: 17 594 хил. лв.

Срок на депозита : 31.12.2014 г.

Лихва: 6 % годишен лихвен процент

Остатък по депозита към 31.12.2013 г. 14 660 хил. лв.

Погасяване: без утвърден погасителен план

36. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- През 2012 г. с Решение на ОС са приспаднати дължимите дивиденди към Приста ойл Холдинг ЕАД в размер на 4 603 570 лв. , с вземания по предоставени заемглавнициав размер на 4 364 348 лв. и лихви в размер на 239 222 лв.
- През 2013 г. с Решение на ОС са приспаднати дължимите дивиденди към Приста ойл Холдинг ЕАД в размер на 5 637 565 лв. с вземания по предоставени заеми – главница в размер на 4 734 315 лв., лихви в размер на 35 261 лв. и търговски вземания в размер на 867 989 лв.

37. Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени различни гаранционни и правни искове към Групата.

Условните активи могат да бъдат представени в следната таблица:

	2013	2012
	000 лв.	000 лв.
Получени акредитиви	659	196
	659	196

Условните пасиви могат да бъдат представени в следната таблица:

	2013	2012
	000 лв.	000 лв.
Банкови гаранции	294	245
	294	245

Условни пасиви за Групата са възникнали по отношение на дъщерното предприятие Монбат РисайклингSRL Румъния.

38. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Нетекущи активи			
Дългосрочни финансови активи:	11	8	8
		8	8
Кредити и вземания:			
- Краткосрочни финансови активи	14	24	-
- Търговски и други вземания	15,17	40 689	37 459
- Вземания от свързани лица	35	20 778	7 244
Пари и парични еквиваленти	18	7 673	2 626
		69 164	47 329

Финансови пасиви	Пояснение	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Нетекущи пасиви			
- Нетекущи заеми	22.1	9 661	10 895
- Финансов лизинг	10.1	823	1 681
- Задължения към свързани лица	35	7	7
		10 491	12 583
Текущи пасиви			
- Текущи заеми	22.1	50 386	45 599
- Финансов лизинг	10.1	739	809
- Задължения към свързани лица	35	129	5
- Търговски и други задължения	23,25	15 624	17 468
		66 878	63 881

Вижте пояснение 4.16 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности са описани в пояснение 4.16. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 40.

39. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 38. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество с управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

39.1. Анализ на пазарния риск

39.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари и британски лири, излагат Групата на валутен риск.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага хеджиране.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск
	Щатски долари
	'000
31 декември 2013 г.	
Финансови активи	2 184
Финансови пасиви	(253)
Общо излагане на риск	<u>1 931</u>
31 декември 2012 г.	
Финансови активи	37
Финансови пасиви	(1)
Общо излагане на риск	<u>36</u>

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 10% (за 2012 г. +/- 10%)
- Британски лири +/- 10% (за 2012 г. +/- 10%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период

31 декември 2013 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат '000 лв.	Собствен капитал '000 лв.	Нетен финансов резултат '000 лв.	Собствен капитал '000 лв.
Щатски долари (+/- 10%)	193	193	(193)	(193)

31 декември 2012 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат '000 лв.	Собствен капитал '000 лв.	Нетен финансов резултат '000 лв.	Собствен капитал '000 лв.
Щатски долари (+/- 10%)	4	4	(4)	(4)

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Групата на валутен риск.

39.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2013 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти, каквито са били и в предходната година.

Ако лихвения процент се увеличи с 5% (2012 г.: 5%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

	Ефект върху финансовия резултат за годината
31 декември 2013 г.	'000 (135)
31 декември 2012 г.	'000 (127)

Ако лихвения процент се намали с 5% (2012 г.: 5%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

Ефект върху финансовия резултат за годината

	‘000
31 декември 2013 г.	135
31 декември 2012 г.	127

39.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирани средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Финансови активи	Пояснение	2013	2012
		‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи			
Дългосрочни финансови активи:	11	8	8
		8	8
Кредити и вземания:			
- Краткосрочни финансови активи	14	24	-
- Търговски и други вземания	15,17	40 689	37 459
- Вземания от свързани лица	35	20 778	7 244
Пари и парични еквиваленти	18	7 673	2 626
		69 164	47 329

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата е предоставила финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на консолидирания финансов отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Между 6 месеца и 1 година	136	54
Между 1 година и 2 години	180	256
Над 2 години	-	-
Общо	316	310

Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в една индустрия и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Загуба от обезценка е призната по отношение на търговските вземания. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

39.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер

Към 31 декември 2013 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2013 г.	<u>Краткосрочни</u>	<u>Дългосрочни</u>
	До 12 месеца	От 1 до 5
	‘000 лв.	ГОДИНИ ‘000 лв.
Задължения към банки	50 386	9 661
Задължения по финансов лизинг	811	872
Задължения към свързани лица	129	7
Търговски и други задължения	15 880	-
Общо	<u>67 206</u>	<u>10 540</u>

31 декември 2012 г.	<u>Краткосрочни</u>	<u>Дългосрочни</u>
	До 12 месеца	От 1 до 5
	‘000 лв.	ГОДИНИ ‘000 лв.
Задължения към банки	45 599	10 895
Задължения по финансов лизинг	934	1 869
Задължения към свързани лица	5	7
Търговски и други задължения	17 955	-
Общо	<u>64 493</u>	<u>12 771</u>

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

40. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания собствен капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, заемите, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да се анализира, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Собствен капитал	160 913	126 251
+Дълг	61 609	58 984
- Пари и парични еквиваленти	(7 673)	(2 626)
Нетен дълг	53 936	56 358
Съотношение нетен дълг към капитал	0.34	0.45

През 2013 г. няма съществена промяна в съотношението на коригирания капитал към нетния дълг спрямо предходните отчетни периоди. Групата поддържа високо съотношение на капитала спрямо общото финансиране.

41. Събития след края на отчетния период

Приста Ойл Холдинг ЕАД продаде 8 103 758 броя акции или 20.76 % от капитала на Монбат АД. Сделката е с дата на сепълмент в Централен депозитар АД - на 21.02.2014 г. са продадени 4 051 879 броя акции и на 28.02.2014 г. - 4 051 879 броя акции.

В резултат на промяната Приста Ойл Холдинг ЕАД притежава пряко 18 616 371 броя акции с право на глас или 47.73 % и чрез свързаното лице – Монбат Трейдинг ООД притежава 2 752 800 броя акции с право на глас или 7.06 %.

Общият брой на притежаваните акции и права на глас пряко и чрез свързани лица от страна на Приста Ойл Холдинг ЕАД е 21 369 168 или 54.79 %.

„ПРИСТА ХОЛДКО КООПЕРАТИФ” У.А., кооператив, учреден, вписан и съществуващ според законите на Холандия, със седалище и адрес на управление на Сатурнусстраат 25-1, 2132 НВХоофдорп, Холандия, вписано в Холандския Търговски регистър под номер 54691001 придобил 8 103 758 броя акции или 20.76 % от капитала на Монбат АД. Сделката е с дата на сепълмент в Централен депозитар АД - 21.02.2014 г. за 4 051 879 бр. акции. И на 28 февруари 2014 г. за 4 051 879 бр. акции.

В резултат на промяната „ПРИСТА ХОЛДКО КООПЕРАТИФ” У.А притежава пряко 8 103 758 броя акции и същия брой гласове в Общото събрание на акционерите или 20.76 % от капитала на Монбат АД

„ПРИСТА ХОЛДКО КООПЕРАТИФ” У.А. упражнява правото на глас в Общото събрание на акционерите чрез 8 103 758 броя акции от капитала на публичната компания пряко и не чрез свързани лица.

42. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2013 г. (включително сравнителната информация за 2012 г.) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 28.04.2013 г.